

Utökad analys – Radon

Radon är en radioaktiv gas som bildas naturligt när uran i jordskorpan sönderfaller. Vissa bergarter, som skiffer och granit, innehåller mer radon än andra. Vatten från jordlager och berggrund kan innehålla radon. Det kan finnas särskilt höga radonhalter i vatten från bergborrade brunnar och i viss mån även i grävda brunnar där vattnet kommer från sprickor i berget.

Den största hälsoriskerna med radon i vatten sker vid inandning av radon som avgår från vattnet till inomhusluften. Det sker när radonhaltigt vatten används till bland annat tvätt, disk och vardagshygien, t ex vid duschning.

Lungcancer är den enda kända hälsoriskerna med radon i bostäder. Att radon ökar risken för lungcancer har visats i både djurförsök och epidemiologiska studier på människor.

I Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter finns gränsvärden för radon i vatten. Vatten som innehåller mer än 100 Bq/l klassas som tjänligt med anmärkning, medan vatten med mer än 1 000 Bq/l bedöms som otjänligt för användning som livsmedel – det ska alltså inte drickas.

För att rena vatten från radon används så kallade radonavsiljare. I dessa blandas finfördelat vatten med luft vid atmosfärstryck varvid radonet avgår till luften via diffusion.